

RONSE-BROEKE

PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

Maart 2017

Archeologienota projectcode: 2017B184

Ronse-Broeke: Heraanleg wegenis en riolering

Hoofdstuk 1: Gemotiveerd advies

1.1. Kader

Stad Ronse wenst het **wegdek** van de Broeke (tussen de Kruisstraat en de Stefaan-Modest Glorieuxlaan) te vernieuwen en voorziet hierbij tevens de aanleg van nieuwe **fietspaden**. Het bestaande **openbaar domein** wordt uitgebreid. Er werden door het Vlaamse gewest een aantal voortuinstroken aangekocht, zodat het openbaar domein breed genoeg is voor de aanleg van de fietspaden. Dit betekent dat de **nutsleidingen** verplaatst worden naar het toekomstige voetpad. De huidige gemengde **riolering** wordt door een gescheiden stelsel vervangen.

De zone bevindt zich buiten een archeologische zone. De oppervlakte van het projectgebied bedraagt meer dan 3000 m² en de ingreep in de bodem meer dan 1000 m².

Derhalve diende in uitvoering van **art. 5.4.1 2°** van het Onroerend Erfgoeddecreet d.d.12 juli 2013, een archeologienota te worden opgesteld ten behoeve van het indienen van de **stedenbouwkundige** vergunningsaanvraag voor de wegenis- en rioleringswerken aan de Broeke. Er zijn voor dit dossier geen vrijstellingen van toepassing op bovenvermeld artikelnummer¹.

1.2. De volledigheid van het uitgevoerde vooronderzoek

Deze archeologienota is het resultaat van een **volledig archeologisch vooronderzoek**. Het archeologisch vooronderzoek nam de vorm aan van een bureaustudie. Hierbij was het mogelijk om al het noodzakelijke vooronderzoek uit te voeren.

1.3. De afwezigheid van een archeologische site

De bureaustudie toont aan dat het projectgebied een laag archeologisch potentieel biedt.

¹ Het uit te voeren archeologisch onderzoek valt onder de toepassing van het Onroerend Erfgoeddecreet van 12 juli 2013, het Besluit van de Vlaamse regering van 16 mei 2014 betreffende de uitvoering van het Onroerend Erfgoeddecreet, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse regering van 4 december 2015 en de Code van Goede Praktijk voor de uitvoering van en de rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetectoren, versie 1.0 van 11 december 2015.

Het projectgebied bevindt zich aan de **noordelijke rand van Ronse, buiten de archeologische zone**. De terreinen liggen aan de voet van de getuigenheuvelrij van Kluisberg-Hotond-Muziekberg en hellen af in zuidoostelijke richting naar de Broekebeek. De aanwezige bodems staan gekarteerd als nat tot matig nat. Ook het toponiem 'Broeke' wijst op een **nat gebied** dat vermoedelijk pas in de late middeleeuwen in cultuur werd gebracht (cf. akkerland op de Ferrariskaart). Het is tevens de verwachting dat – gezien de helling van het gebied – het bodemarchief te lijden heeft gehad onder **erosie** (cf. akkerland op de Ferrariskaart).

In het onderzoeksgebied is minstens sinds de late 18de eeuw een straat, de **voorloper van de Broeke**, aanwezig. Het toponiem 'broek' doet echter vermoeden dat de ruimere omgeving reeds eeuwenlang in gebruik was (wellicht als hooiland in de zomer), wat effectief bevestigd wordt door enkele middeleeuwse en Romeinse vondsten in het aangrenzende gebied. Het drassige karakter (natte tot matig natte bodems) van het terrein maakt echter dat er slechts een geringe kans is op het aantreffen van bewoning die dateert van vóór de periode van laatmiddeleeuwse ontginningen. **Oudere sites** binnen het projectgebied zijn echter niet uit te sluiten maar het is evenwel aannemelijk dat de ondergrond van het projectgebied reeds aanzienlijk vergraven is door de aanleg van de huidige weg met de bijhorende nutsleidingen. Vanaf de late middeleeuwen liggen mogelijk, en vanaf de late 18de eeuw zeker, enkele gebouwen langs de Broeke. Aangezien deze straat echter zijn oorspronkelijk tracé heeft behouden, is het de verwachting dat deze **bebouwing** buiten het projectgebied valt. Bovendien zijn deze gebouwen wellicht ook aangetast door de continue bewoning langs Broeke.

1.4. De impactbepaling

Het totale tracé heeft een oppervlakte van 9746,292 m² en een lengte van ca. 500 m. De aanleg van de rijweg, parkeerplaatsen, fietspad, bushaltes en plantvakken blijft grotendeels binnen het gabarit van de bestaande wegenis en betekent dus weinig tot geen bijkomende verstoring. Het nieuwe voetpad komt in de onteigende ruimte te liggen. Het verplaatsen van de nutsleidingen onder dit toekomstige voetpad heeft eveneens slechts een beperkte impact op eventueel aanwezig archeologisch erfgoed, daar deze zones reeds verstoord zijn door de aftakkingen van de huidige nutsleidingen en beplanting. Het huidige gemengd stelsel bevindt zich momenteel reeds onder het voetpad (toekomstig(e) fietspad/parkeerplaatsen). De aanleg van de DWA riolering betekent dus slechts in geringe mate een nieuwe verstoring. De RWA riolering, centraal in de rijweg, dient daarentegen gezien te worden als een nieuwe bodemverstoring. De keermuur en boomputten betekenen eveneens nieuwe, maar zeer plaatselijke verstoringen.

1.5. De waardering

Samenvattend kunnen we stellen dat het terrein (toponiem Broeke) pas vanaf de **late middeleeuwen/vroegmoderne tijden** in cultuur is gebracht. Vermoedelijk is de Broeke als wegtracé ook tot deze fase terug te voeren. Dit betekent dat er vóór deze periodes (late en post-middeleeuwen) behalve het wegtracé zelf – dat wellicht is vervangen door de huidige wegenis – **geen archeologische sporen** te verwachten zijn aangezien deze (eventuele bebouwing, cf. historisch kaartenmateriaal) zich langs de Broeke en dus hoogstwaarschijnlijk buiten het projectgebied bevinden. **Oudere sporen** zijn niet uitgesloten maar hun aanwezigheid en bewaring is **minder vanzelfsprekend** vanwege enkele landschappelijke kenmerken (overwegend nat gebied, erosie). Bovendien is het projectgebied minstens sinds het einde van de 18de eeuw in gebruik als weg. Gaandeweg is deze verhard en sinds de 19de en 20ste eeuw in het verstedelijkte weefsel opgenomen. Heden is de straat volledig verhard en van nutsleidingen voorzien, dit geldt grotendeels ook voor de onteigende voortuinen. Deze bestaande

toestand heeft het eventueel aanwezig archeologisch relevant **bodemarchief dus minstens deels sterk verstoord**. De vraag stelt zich tevens of de aard van de **toekomstige werken** een verder onderzoek verantwoordt. De werken hebben een **relatief beperkte impact** aangezien het grootste deel binnen het gabarit van de bestaande toestand blijft (wegenis en nutsleidingen). Enkel de RWA-riolering centraal in de straat lijkt een 'nieuwe' verstoring te veroorzaken. Een eventueel verder onderzoek zou slechts een beperkt(e) ruimtelijk inzicht (rioleringssleuf) en interpretatie kunnen bieden op aanwezige archeologische sporen/sites als die al zouden aangesneden worden. Het **potentieel op kennisvermeerdering** is in deze zones dan ook eerder **gering** en een verder(e) archeologisch vooronderzoek/opvolging van de werken lijkt dus, kosten-baten beschouwd, niet aangewezen.

1.6. De bepaling van de maatregelen

Om deze redenen wordt in het kader van de stedenbouwkundige vergunning **geen verder archeologisch (voor)onderzoek** op het terrein geadviseerd. Dit advies stelt noch de initiatiefnemer, noch zijn (onder)aannemers vrij van de in artikel 5.1.4 van het Onroerendergoeddecreet van 12 juli 2013 bedoelde meldingsplicht.

Hoofdstuk 2: Programma van Maatregelen

Niet van toepassing.